

ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΘΕΑΤΡΙΚΗ-ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΙ ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΕΤΟΣ Α' ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'
ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 8
ΓΡΑΦΕΙΑ: Πειραιώς 13

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΘΑΝΑΣΗΣ ΤΣΟΓΚΑΣ
ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ Ε. ΠΑΣΤΑΛΙΑΡΗΣ

ΟΙΚΟΝ. Δ/ΝΤΗΣ Δ. ΠΕΡΑΝΤΖΑΚΗΣ
ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΛΗΣ Τ. ΘΕΟΔΟΣΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΘΗΝΑΙ - ΣΑΒΒΑΤΟ
18 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1943
ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡ. 3000

ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ ΣΤΑ ΠΕΡΑΣΜΕΝΑ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΜΕΛΟΔΡΑΜΑΤΟΣ

Της εκλεκτής συνεργάτιδος μας Κας ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ ΛΑΛΑΟΥΝΗ

Β.
ΕΧΟΥΜΕ σταματήσει στα 1891, όταν ο πρώτος Έλληνας Μελοδραματικός θίασος που είχε συγκροτηθεί από τον Γιάννη Καραγιάννη διαλύθηκε αφού ο ίδιος και διευθυντής του ξόδεψε και την τελευταία του πεντάρα. Με τη χρονολογία αυτή κλείνει έβδομη ή πρώτη περίοδος του Έλληνικού Μελοδράματος και κανένας δεν τολμάει να μιλήσει πιά για την ίδρυση μιας Έθνικής Λυρικής Σκηνής που ως τόσο ενδιαφέρει όλο τον κόσμο εκτός απ' το επίσημο Κράτος. Είναι περίεργο, αλήθεια, πως ούδέποτε οι κυβερνήτες της Ελλάδας δεν είχαν σκεφθεί να μεριμνήσουν και να ενισχύσουν, παράλληλα με τη γενική μόρφωση του πολίτη, και τη μουσική του μόρφωση, ξεχνώντας πως ήμασταν οι κληρονόμοι του αθάνατου εκείνου Έλληνικού πολιτισμού που θεμέλιο του και επιστέγασμα ήταν η Μουσική. Αλλά αυτό είναι άλλο ζήτημα που μας τραβάει απ' το θέμα μας. Συναγορίζουμε: Με την εμφάνιση του Διονυσίου Λαυράγκα, αρχίζει η δεύτερη περίοδος του Έλληνικού Μελοδράματος. Ο Λαυράγκας, γεννημένος στην Κεφαλονιά—στο Λαγυσσόλι—είχε σπουδάσει στην Ιταλία και στο Παρίσι, και, νεώτατος ακόμα, είχε αρχίσει να γίνεται γνωστός στην Ιταλία, τόσο ως διευθυντής ορχήστρας όσο και ως συνθέτης, αρχίζοντας απ' τη Νεάπολη όπου και παίχτηκε το πρώτο του έργο, η όπερα του «Έντα ντι Βόρν» με σημαντική επιτυχία. Ως τόσο, παρ' όλες του τις επιτυχίες, κι' αντίθετα με τον μεγάλο του συνάδελφο Σπύρο Σαμάρα που, θριαμβεύοντας στην Ιταλία, δεν ήρθε στην Ελλάδα παρά κατά τα τέλη της ζωής του, ο Λαυράγκας προτίμησε να γυρίσει στην πατρίδα του και να δοθεί ολοκληρώσει στην υπηρεσία της. Γύρισε στην Κεφαλονιά στα 1893 κι' αφού εργάστηκε ένα χρόνο στο Λαγυσσόλι, δέχθηκε την πρόταση της «Φιλαρμονικής Εταιρείας» της Αθήνας που του πρόσφερε τη θέση του διευθυντού και, τον Αύγουστο του 1894, έφθασε στην πρωτεύουσα.

Η «Φιλαρμονική Εταιρεία» δεν ήταν παρα ένας σύλλογος από ερασιτέχνες που σκοπός τους ήταν η ψυχαγωγία των μελών του. Τέτοιοι σύλλογοι υπήρχαν πολλοί τόσο στην Αθήνα όσο και στις κυριότερες επαρχιακές πόλεις: Σχηματίζανε χορωδίες, μικρές ορχήστρες, μαντολιναίτες, δίκλινα συνταξιακά. Γιατί μέσα σ' αυτά τα χορνια που είχαν περάσει, ή μουσική εξέλιξη προχωρούσε με γοργά βήματα, οι περιόδεις των ξένων θιάσων όπερας και όπερέττας είχαν μορφώσει το γούστο του κοινού, καθώς και το «Ωδείο Αθηνών» που είχε ιδρυθεί στα 1871 και συγκέντρωνε όλο και περισσότερους μαθητές κάτω από τους ξένους ή Έλληνες μορφωμένους στο Ενωτικό, καθηγητές του. Συνάμα είχαν κιάλια αναφανεί οι πρώτοι Έλληνες συνθέτες—ιδίως Έπανήσιοι—που άρχιζαν να γράφουν όπερες πάνω σε ελληνικό κείμενο και με ελληνική υπόθεση μ' όλο που δεν υπήρχε θίασος για να τις παίξει. Ως τόσο, μ' όλη αυτή τη μεγάλη εξέλιξη, κανένας δεν τολμούσε πιά, έπειτα απ' την αποτυχία της πρώτης απόπειρας του Καραγιάννη, να μιλήσει για την ίδρυση μιας Έθνικής Λυρικής Σκηνής. Ο Λαυράγκας τολμήσε. Δεν

μίλησε. Άρχισε άμέσως με τη δουλειά. Καθώς γράφει ο ίδιος σ' απομνημονεύματά του, το όνειρό του απ' την ημέρα που γύρισε στην Ελλάδα, και πρωτύτερα ακόμα, όταν βρισκόταν στην Ιταλία, ήταν η ίδρυση μιας Λυρικής Σκηνής. Αλλά υπήρχαν εμπόδια ανυπέβλητα. Απ' τη μία μεριά το οικονομικό ζήτημα, απ' την άλλη το καλλιτεχνικό. Πού να βρεθούν τ' απαραίτητα χρήματα και πώς να συγκροτηθεί το θίασό του; Οι τραγουδιστές του θιάσου Καραγιάννη ήταν διασκορπισμένοι, κι' έπειτα, το πιο δύσκολο ζήτημα ήταν το κόρο και μάλιστα το γυναικείο. Καμιά Έλληνίδα της εποχής εκείνης δεν ήθελε «ν' ανεβή στο θέατρο». Το να είναι θεατρίνα ή μουσικός εξ' επαγγέλματος ισοδυναμούσε με τη χειρότερη ήθικη κατάπτωση για μια γυναίκα. Ο Λαυράγκας διηγείται πως μέσ' στην απελπισία του να βρει γυναίκες για το κόρο του, απευθύνθηκε σε γυναίκες ελευθερίων ήθων. «Μά, μαέστρο, δεν καταντήσαμε πιά και στα σανάδια του θεάτρου!» ήταν η απάντηση που πήρε.

Τότε ο Λαυράγκας αναγκάστηκε να φέρει артиστες απ' την Ιταλία, τόσο για τα σόλα όσο και για το κόρο. Τους έμαθε πρώτα ελληνικά κι' έπειτα άρχισε την καθαντό μουσική εργασία με την βοήθεια ενός Ιταλού μουσικού που είχε γεννηθεί στην Ελλάδα—στην Σύρο—του Λουδοβίκου Σπινέλλι. Ο πρόεδρος της Μουσικής Εταιρείας—ένος σωματίου που είχε διαδεχθεί τη Φιλαρμονική και τον Όμιλο Φιλομούσων—Μ. Νεγρεπόντης καθώς και ο γραμματέας Ν. Στράτος, έδωσαν στον Λαυράγκα τ' απαιτούμενα χρήματα και γενικά τον βοήθησαν με κάθε τρόπο παραχωρώντας του την αίθουσα της Μουσικής Εταιρείας για τις πρόβες του. Κι' έτσι, με χιλιά βάσανα, που ο Λαυράγκας διηγείται έκτενώς σ' «Απομνημονεύματά του, κατορθώθηκε να παρουσιασθεί πιά επίσημα το νέο «Έλληνικό Μελόδραμα» στο Δημοτικό Θέατρο με τη «Μποέμ» του Πουτσίνι, μεταφρασμένη ελληνικά, στις 26 Απριλίου 1900. Ροδόλαφος ήταν ο Έλληνας τενόρος Γεώργιος Χατζηλουκάς, τη Μιμή έπαιξε η Ιταλίδα Λίνα Μόντι, τη Μουζέττα η Μαρία Ταντολί—επίσης Ιταλίδα—τους άλλους ρόλους οι Έλληνες Βλαχόπουλος και Βακαρέλης. Τη διεύθυνση του συνόλου, ο Λαυράγκας είχε εμπιστευθεί στον Σπινέλλι για να του δείξει—καθώς γράφει ο ίδιος—την εγνώμοσύνη του για τη βοήθεια που του είχε δώσει. Μια τεράστια επιτυχία στεφάνωσε τους κόπους του Λαυράγκα.

Την πρώτη αυτή παράσταση ακολουθήσαν σειρά από επιτυχίες και κατά τα μέσα Μαΐου του ίδιου χρόνου, ο Λαυράγκας ανέβασε την όπερά του «Τα δυο άδερφια». Ήταν η πρώτη ελληνική όπερα με ελληνική υπόθεση. Ένας αληθινός θρίαμβος, απόθεση του Λαυράγκα. Το Έλληνικό Μελόδραμα δεν ήταν πιά όνειρο, αλλά μια όραση πραγματικότητας. Ακολούθησε σειρά από παραστάσεις με το «Ριγκολέττο» το «Φάουστ» τη «Φαβορίτα» και μια καινούρια όπερα του Λαυράγκα, τη «Μάγισσα». Έπειτα ο θίασος έφυγε για περιόδεις στο «Εξωτερικό»—στη Ρουμανία, στην

(Συνέχεια στην 3η σελίδα)

ΤΑ ΣΚΑΝΔΑΛΑ ΤΗΣ ΚΑΣ ΔΗΜΑΡΧΟΥ

Από την Δευτέρα στο «ΡΕΞ»

ΣΤΟ ΠΑΛΛΑΣ ΤΟ «ΤΡΙΟ ΤΟΝΕΛΛΙ»,
'ΜΠΟΛΛΕΡΟ,, ΕΝΑ ΓΑΛΛΙΚΟ ΦΙΛΜ ΣΤΟΝ ΟΡΦΕΑ
ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΤΙΤΑΝΙΑ Η ΚΟΜΕΝΤΙ «ΕΡΩΤΙΚΗ ΠΡΕΜΙΕΡΑ,,

Κι' η προσεχής εβδομάδα χαρακτηρίζεται από τα μεγάλα φίλμ. Τρεις Γερμανικές εκ των οποίων η μιά χρωματιστή και μιά Γαλλική συμπληρώνουν το όλο πρόγραμμα της εβδομάδος το όποιον έχει ως εξής:

ΡΕΞ

Τα σκάνδαλα της Κυρίας Δημάρχου. Το πρώτο χρωματιστό φίλμ της «Τόμπικ» και ένα από τα όραιότερα της έφτεταις παραγωγής. Μια ταινία πλημμυρισμένη στα όρατα και χτυπητά χρώματα, με υπέροχο χιούμορ με θαυμάσιες σκηνές. «Όλη η «τοαχ πίνικια» υπόθεση του περιτρώφεται γύρω στα σκάνδαλα μιας δημοχικής μιάς επαρχιακής πόλεως η όποια πέρνει το λουτρό της...» ένα άλλων και σκανδαλίζει τους απλοϊκούς χωρικούς. Η χρονολογία αναφέρεται στα 1780 και στα τότε ήθη και έθιμα της εποχής εκείνης. Η σκηνοθεσία όφείλεται στον Βόλκερ φον Κολάντε, πρωταγωνιστεί δε η Έλλη Φίνκετσέλλερ και ο Βίλλυ Ντόμ.

ΠΑΛΛΑΣ

«Τρίο Τονέλι». Ένα περίφημο ακροβατικό φίλμ με δραματική υπόθεση γύρω από την ιστορία τριών ανθρώπων, μιάς ακροβατίδος και του άνδρός της και ενός φίλου της με τον όποιο άπατά τον άνδρα της. Κάποτε γίνεται ένα έγκλημα στο τσίρκο και η Νέλλο (αυτό είναι το όνομά της) κατηγορεί τον άνδρα της για να ακολουθήσει τον έραστή της. Τη συνέχεια ενδιαφέρουσα και συγκινητική καλύτερα να την παρακολουθήσετε στην όθνη. Πρωταγωνιστούν οι περίφημοι ήθοποιοι Φερ. Μάριαν (το δράμα μιάς καρδιάς), Βίνου Μάρκου, Μαίτυ Ρολ υπό την σκηνοθεσίαν του Τουρτζάνσκι. Παραγωγή «Μπαβάρια» φίλμ.

ΟΡΦΕΥΣ

«Μπολλέρο» Γαλλική ταινία γυρισμένη μέσα σ' ένα σαλόνι μόδας. Όλο το Παριζιάνικο πνεύμα και η κομψότης παραλαύνουν στην σκηνή και θυμίζουν την παλιά εύθυμη και έξνοιαστη προπολεμική εποχή.

ΟΙ ΜΑΘΗΤΑΙ

ΤΩΝ ΔΡΑΜΑΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΩΝ

Μας συγκινούν αι πολυπληθείς επιστολές τις όποιες λαμβάνουμε από τους μαθητές και μαθητριάς των Δραματικών μας Σχολών διά το έπιδειχθέν εκ μέρους μας ενδιαφέρον διά την επίλυση των τόσων νι' αυτούς ζωτικών ζητημάτων των. Έπειδή δεν μπορούμε ν' απαντήσουμε χωριστά στα τόσα κολακευτικά λόγια τους τους σφιγγουμε θεράμ το χέρι και τους διαβεβαιούμε ότι ο «Καλλιτεχνικός Κόσμος» είναι η έφημερίδα τους, το απαραίτητον βήμα τους διά την επίδοξιν των τόσων εγνοικών των προσπαθειών.

ΑΙ ΔΙΔΕΣ ΚΥΡΙΑΚΟΥ

Ευάγων αληθινά, είναι η εξέλιξη που παρουσιάζουν οι δυο χαριτωμένες μικρούλες του δημοφίλους Πέτρου Κυριακού, στον τομέα του θεάτρου. Πιστεύουμε πως κι' αυτές θα ακολουθήσουν την έπιτυχή σταδιοδρομία του πατέρα τους για να έπαληθεύουν για μιά ακόμη φορά, η παροιμία «τά μηλα κάτω απ' τη μηλιά θα πέσουν».

ΣΧΟΛΙΑ ΑΝΕΥ ΣΧΟΛΙΩΝ

Η ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΙΣ

Λόγω ανυπερβλήτου τυπογραφικού κωλύματος ο «Καλλιτεχνικός Κόσμος» δεν ήδυνήθη να εκδοθή εις την τακτήν ώραν του της περασμένης εβδομάδος. Διά να μη συμβή το γεγονός και κυκλοφορήσει άλληνη ήμεραν (από την καθιερωμένην του Σαββάτου έθεωρήθη σκόπιμον να καθυστερήσει ανακαινιζόμενος σύμφωνα με τις υποσχέσεις μας και τις αξιώσεις των αναγνωστών μας. Ήδη οι αναγνώσται μας άς εκτιμήσουν την προσπάθειάν μας και ιδίως την εύθυμογραφικήν σελίδα που γράφεται με επί κεφαλής τον κ. Δ. Γιαννουκάκη και τους ποιά γνωστούς εύθυμογράφους μας. Υποσχόμεθα ότι θα συνεχίσωμεν την βελτίωσιν του μοναδικού καλλιτεχνικού περιοδικού μας ώστε να καταστή ο απαραίτητος σύντροφος σας του Σαββάτου.

Π. ΜΑΚΡΙΔΗΣ

ΟΙ ΗΘΟΠΟΙΟΙ ΜΑΣ ΑΥΤΟΣΑΤΥΡΙΖΟΜΕΝΟΙ

Ο ΘΙΑΣΟΣ ΤΩΝ ΑΣΣΩΝ

Είναι ψηλός και ά...φίλος της τέχνης Βετεράνος κι' είναι σε όλους σας γνωστός Ο Φιλιππίδης Μάνος. Τα δύο πόδια δλονών σ' ένα παπούτσι βάζει μας τάραζε στο πρόστιμο μα τώρα ποιός... αδειάζει

Έπάχυνε έπάχυνε και πήρε μιά πόζα κι' έγινε πλέον θέσμα σάν την χοντρή τη Ρόζα Αύτός δεν τρώει το φαί αυτός το καταπίνει ποιός δεν γνωρίζει τον κοντό το Μίμη τον Κοκκίνη.

Τρώγεται με τα ρούχα του και είναι απελπισία μα στρατιώτης στη δουλειά και στην Οίνοποσία Μακρύς εις το άνάστημα κοντός στο πορτοφόλι Είλν' ο Ορέστης ο Μακρής αυτόν τον ξέρετ' όλοι.

Άννα—Μαρία Καλουτά τρανές κι' οι δυο κοκέττες στο μουσικό μας θέατρο άστέρια και βεντέττες Τώρα στην—Εταιρία μας—αυτό καθείς το ξέρει Έμεις είμαστε έταίρες κι' αυτές είν' οι έταίροι.

Είμαι τενόρος μου τονίζει διαρκώς κι' εγώ του λέω Μανιατάκη καλέ—άντες π' όσες κορώνες δεν τις βγάξεις δυστυχώς τις βγάξεις εύκολα Κωστάκης απ' άλλες πάντες.

Αυτό είναι το συγκρότημα κι' άλλα πολλά στελέχη ή Δόξα ή Άλμα κι' ο Φλερύ κι' άλλους ακόμα έχει Αύτός είναι ο Θίασος Μά κάντε μου χτήρι στο «ΑΣΣΟΙ» να προσθέσετε ακόμα κι' ένα «ΧΤΗΡΙ».

Όλοι πειά με γνωρίζουνε Άθήνα και Πειραιάς γι' αυτό και υπογράφωμαι

ΚΥΡΙΑΚΟΣ Ο ΜΑΥΡΕΑΣ

ΜΙΑ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΔΟΞΑ

ΒΑΣΙΛΕΗΣ ΚΑΝΕΛΛΙΔΗΣ

Από της 29ης Νοεμβρίου αι Αθήνα ηδόκησαν ν' ακούσουν από ραδιοφώνου τον κρυμμένο θησαυρό της τέχνης, που τον προωτάκουσαν, ως συνήθως οι ξένοι, εκτός της Ελλάδος, και άπε καλύφθησαν από της υπερτέλειας δοξαριάς του. Αυτό βέβαια συμβαίνει με όλους τους μεγάλης αξίας καλλιτέχνες μας, που ενώ στην ξένη δρέπουν δάφνες, στην πατρίδα μας η άγνωστοί η μένουν στην άφάνεια, άπογοη τεμμένοι και μιά μέρα χάνονται, εξαφανίζονται για να τιμήσουν τον εαυτό τους και τη ράτσα τους μακριά από το μέρος που γεννήθηκαν έξω από το περιβάλλον που σκληρά

γιας μέσα σ' ένα μαγαζί, που πουλούσε έγχορδα και πνευστά όργανα, που το διηύθυνε ο Λουτιέ Κρίζς, που πριν να γίνει οργανοπώλης είχε σπουδάσει εκλεισεις δυνατά την πόρτα του αυτοκινήτου πίσω σου και με πλησίασες. Σ' έβλεπα για πρώτη φορά, δεν γινότανε όμως το ίδιο και για σένα. Μ' έπλησίαζες μ' ένα βήμα που βιάζονταν να φτάσει κοντά μου. Μ' έφτασες. Κυταχτήκαμε κι' άμέσως καταλάβαμε πως ύπηρχε κάτι το έτοιμο να εκκραγή μ' κρατηθήκαμε όσο μπορούσαμε. Γύρω ήτανε τόσοι θεατές. Περιπατήσαμε για πολύ

Όταν έδωσε στον Κανελλίδη ένα βιολί και τον άκουσε ξετρελαμένος από το δοξάρι του καλλιτέχνου μας, άμέσως τηλεφώνησε στον καθηγητή του Ωδείου της άνωτέρας τάξεως Όφφμαν.

— Έλάτε, έχω να σας παρουσιάσω ένα ταλέντο, έναν Έλληνα. Τη ίδια ώρα κατέφτανε στο μαγαζάκι ο μεγάλος και πολύς Όφφμαν για ν' άκούση τον Κανελλίδη, που σαν τον άκουσε τον σφιχταγκάλισε και με δάκρυα συγκινήσεως άνέλαβε να τον προσλάβη στην «Μάστερ Σούλε» τον μικρόν διπλωματούχον του Έθνικου Ωδείου Αθηνών.

Με την άποδον της μαθήσεως ο Όφφμαν άνεκάλυψε ότι ο Κανελλίδης μας προσηγορέζοτο σε όλα τα κλασικά στυλ, και ιδιαίτερος στο ολαυικό στυλ παίζοντας το κοντσέρτο του Ντβόρζακ εις λ' ελάσσον για βιολί.

Ο Όφφμαν ένθουσιασμένος άπηύθυνε ένα γράμμα στο εκεί έλληνικό προξενείο ζητώντας να ένισχύση τον πατριώτη τον, για τον όποιον θα μιλήση μιά μέρα η Εύρώπη, με με μιά έγγραφη δικαιολογία το προξενείο μας ήγήνησε τον Κανελλίδη, που για να ίκανοποιηθή την τέχνη και το διαμαρτυρόμενο στομάχι του άναγκάστηκε να δουλεύη και να σπουδάζη και με τον καιρό να μητ σε κάποια της Πράγας κλινική.

Υατεο' από την κλινική ο Εύάγγελος Κανελλίδης άφισε την Πράγα πατρίδα του Όφφμαν, Κουμπέλικι και ψυχόντα και ξαναγύριζε στην Αθήνα προς Αληθινά μεγάλη λύπη του Όφφμαν και του Κρίζς, για να σκορπίζη σε γνωστούς πότε στα θέατρα, πότε στις ταβέρνες και πότε στα καμπαρέ συγκίνησι.

Μά επί τέλους ήλθε το γλυκοχάραγμα και για τον Βαγγέλη Κανελλίδη και τη συντροφιά του. Συνεκρότησε το κουαρτέτο έγχορδων για να σκορπίζη οίγη συγκινήσεως στους άκροατάς του ραδιοφώνου και μαζί ν' άναδειχθούν και οι άφανείς μεγάλοι σύγχρονοι Έλληνες κλασικοί μουσουργοί.

Ας έλπίζουμε πως πολύ γρήγορα θα παρακολούθησουμε και σε συναυλία με το κουαρτέτο των έγχορδων που όπωσ φαίνεται αυτός ο σχηματισμός άφρεσε στον εκλεκτό μας καλλιτέχνη Βαγγέλη Κανελλίδη, για να του άποδώσουμε την ένγνωμσύνη μας για ότι για τον εαυτό του και την πατρίδα μας έκανε.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΡΑΧΑΛΙΟΣ

δούλεψαν χωρίς να ίκανοποιηθούν, έστω και ήθικα.

Ο κρυμμένος μουσουργος θησαυρός της μουσικής μας τέχνης είναι ο βιολίστας Εύάγγελος Κανελλίδης, που τις προάλλες παρουσιάστηκε με το κουαρτέτο των έγχορδων, στον ραδιοφωνικό μας σταθμό για ν' άποσπάση πλήρη τον θαυμασμό από δικούς μας και ξένους μεγάλης όλης καλλιτέχνας.

Το παιδί αυτό, ο μεγάλος μας καλλιτέχνης, ξεκίνησε πριν από χρόνια από το χωριό του, τα ιστορικά Δολιανά της Κυνουρίας με το βιολάκι του στα χέρια, και σαν βιοπαλαιστάκος όργωσε την Ελλάδα, σκορπώντας τις μελωδίες του βιολιού του, για να ζήση. Παράλληλα δέ δεν άφηνε στιγμή να του ξεφύγη από την μελέτη έργων μεγάλων και φημισμένων μουσουργών.

Και νά, μιά μέρα του 1928 μετά τις σπουδές του στο Έθνικό Ωδείο Αθηνών ξεκίνησε με δικά του έξοδα για εδύστερες σπουδές στην Πράγα, άγνωστος τελείως, άμούστακο παιδί. Σάν μπήκε στην πρωτεύουσα της Τσεχοσλοβακίας χωρίς συμβουλάτορα και όδηγό, προχωρούσε, περνούσε τους δρόμους της Πράγας κυττάζοντας περιέργα και κάπως φοβισμένα τον κόσμο που μπροστά του άνοιγε. Και προχωρούσε όσπου χωρίς κι' αυτό να καταλάβη βρέθηκε δίπλα από το φάειο της Πρά-

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΔΕΣ ΜΕ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΤΑΛΕΝΤΟ

ΟΙ ΑΡΡΑΒΩΝΙΑΣΜΕΝΟΙ

ΤΙ πεζή που ήτανε αλήθεια η σημερινή μας συνάντησι. Πόσο διαφορετική από την πρώτη μας κεί πάνω στο λογάκι το γιομάτο από χρυσάνθεμα. Τότε θαμάσαι εκλεισεις δυνατά την πόρτα του αυτοκινήτου πίσω σου και με πλησίασες. Σ' έβλεπα για πρώτη φορά, δεν γινότανε όμως το ίδιο και για σένα. Μ' έπλησίαζες μ' ένα βήμα που βιάζονταν να φτάσει κοντά μου. Μ' έφτασες. Κυταχτήκαμε κι' άμέσως καταλάβαμε πως ύπηρχε κάτι το έτοιμο να εκκραγή μ' κρατηθήκαμε όσο μπορούσαμε. Γύρω ήτανε τόσοι θεατές. Περιπατήσαμε για πολύ

ΜΑΙΡΗ ΛΕΚΟΥ

ΠΑΠΑΓΓΩΝΝΟΥ

(Έπιχειρήσις: Κ. ΝΤΙΡΙΝΤΑΟΥ)

ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ

Το άριστούργημα του Ν. ΧΑΤΖΗΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΓΚΡΕΜΙΣΜΕΝΗ

ΦΩΛΙΑ

Από το εκλεκτό συγκρότημα του θιάσου ΜΗΛΙΑΔΗ - ΚΡΕΒΒΑΤΑ ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ - ΔΟΥΚΑ Σύμπραξις ΡΕΝΑΣ ΝΤΟΡ ΛΙΤΣΑΣ ΛΑΖΑΡΙΔΟΥ

Συμμετέχουν: Α. Πατρικιού, Πλέσσας, Σαντορινιαός, Βανδής, Δανίκα, Παπαδοπούλου, Δημητρίου, Καταπόδης και ο τενόρος Κάσης Μεγάλη όρχήστρα 16 όργάνων και χορωδία υπό την διεύθυνσιν του κ. ΡΙΤΣΙΑΡΔΗ Γενική χορογραφία ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ Α' χορεύτρια ΠΑΥΔΟΦΣΚΑΓΙΑ Σκηνογραφία Α. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ Όροι παραστάσεων Πέμπτη, Σάββατον, Κυριακή ώρα 3.30' μ.μ. και 6 μ.μ. Δευτέρα, Τρίτη, Τετάρτη, Παρασκευή ώρα 5 μ.μ.

ΜΕΤΑ ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ ΕΝΑ ΚΑΛΟ ΦΑΝΑΡΙ Θά τ' ό βρήτε στην <ΑΛΜΑ> Λεωχάρους 22 - ΑΘΗΝΑΙ

ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑΚΑ

Φροντισμένη με έπιμέλειαν και θεατρικήν πείραν, γνωρίσματα του κ. Ν. Μηλιάδη, άνέβηκε την Πέμπτη στο θέατρο Παπαιώννου η όπερέττα του ΊΧατζηαποστόλου «Γκρεμισμένη Φωλιά».

Είναι εύχάριστο που μπορούμε να σημειώσουμε ότι τοιαύτη έπιτυχία και άποθέωση καλλιτεχνών δεν είχε παρατηρηθή σε όπερέττα. Η παράσταση της Πέμπτης είχε προσλάβει και τελετουργικών χαρακτήρα. Η κ. Μαρίκα Κρεββατά έδωσε τόσο έντονα τον πόνο και την ψυχική τρικυμία της έξω από την θαλωπήρην της οικογενείας ζωής γυναικας και συγκρατηθήκε στο να μη φανερωθή όταν κρατούσε στην άγκυλιά της το παιδί της, που την άνεδειξεν σε μιά μεγάλη ήθοποιό που θα την ζήλευαν άσφαλώς όσο λίγες της πρόδας

Ο κ. Ν. Μηλιάδης ήταν όπωσ πάντοτε υπέροχος. Αληθινή άποκάλυψις ήτο ο τενόρος Κάσης που κράτησε άξιεταίνα τον ρόλο του υιού. Η Πατρικιού έπαιξε με ένα μπριό λες και ήτο έπίτηδες γραμμένος γι' αυτήν ο καρατερίστικος ρόλος. Η Ντιριντάουα και Ρένα Ντόρ περιήχηρη στο άνατολιτικό χορό και στη γυναικα του καφενείου. Η Λίτσα Λαζαρίδου κομψή και χαριτωμένη άρραβωνιαστικιά. Οι Δούκας, Πατρικιος και Πλέσσας, σκόρπισαν άβιαστο το γέλιο στους ρόλους των, άπέδωσαν με κατανόηση και την γνωστή, κομική μαεστρία τους. Ο Σαντορινιαός έξαιρετικός τυπίστας και σε ρόλο υάλιστα όχι της ιδιοσυγκρασίας του. Το χορευτικό ζεύγος Σπυρόπουλος - Παυλοσκάνια έξετέλεσε λιαν έπιτυχώς ένα θεαματικόμπολλερό.

Τη Δευτέρα το άπόγευμα, ο θιάσος της Μουσικής Κομωδίας δίνει στο «Πάνθεον» την «πρώτη» της Παριζιάνικης Κομωδίας «Ερωτικές Κομπίνες» κατά μετάφρασιν του συνεργάτου μας κ. Δημ Γιαννουκάκη

Νέος θεατροκριτικός κανγιάς βρίσκεται άπό προχτές στα... σκαριά!

Ο σκηνοθέτης του θιάσου Μανωλίδου - Βεάκη - Παπά - Δενδραμή, κ. Τάκης Μουζενίδης, ύστερα από την έπίθεση μερίδος χριτικών του ήμερησίου τύπου, άπειλει να άνταπαντήση, διά διαλέσεως από της σκηνης του θεάτρου Κοτοπούλη την μεθεπομένη Κυριακή κατά την όποιαν δεν άποκλείεται να έπακολουθήση και δημοσία συζήτησις, μεταξύ των... αντιδίκων, προς μεγίστην τέρφιν των μελλόντων να παρακολουθήσουν την... τερεψίθυμον αυτήν μονομασίαν

Με πολλήν έπιτυχία δόθηκε την περασμένη Τρίτη, στο θέατρο «Αλάμπρα» ή ή νέα έπιθεώρησις «Όλοι στο Γκαζοζέν», από τον θιάσο Π. Κυριακού - Γ. Πρινέα, συμμετοχή Α. Μαυροπούλου, Φ. Μανέλη.

Αν και στο πρόγραμμα άναφέρεται ως συογραφείς μόνον ο κ. Χρ. Γιαννακόπουλος στην πραγματικότητα συνεργάστησαν και οι συγγραφείς, κ. κ. Άλ. Σακελλάριος και Άσμη. Γιαλαμάς.

Ιδιαίτερος σημειώνομεν την άλματώδη και εύόιανον εξέλιξη της νεαρής ήθοποιού δις Κατερίνας Λαγού, η όποία άσφαλώς έχει όλα τα προσόντα για να φτάση την φίμα της πρωταγωνιστίας μιά μέρα.

Τά σκηνικά με μακέττες του κ. Γιώτη Στεφανίδη πολύ καλά.

Ο συγγραφέας κ. ΚΩΣΤΑΣ ΜΑΝΕΣΗΣ ό όποιος δίδει αυθιον το πρωί στον «Κρόνο» μιά καλλιτεχνική γιορτή έξαιρετικού ένδιαφέροντος

Η εκτέλεσίς τους όφειλομένη στο κ. Γιώργο Σαμιατάκη, άψογη, αληθινά, και άξια συχαρητηρίων. Ο κ. Σαμιατάκης άσφαλώς κατέχει τα σκήπτρα στο είδος του.

Και μιά παρατήρησι. Που να όφειλεται άρα γε η άντικατάστασις της κ. Μάιρης Νικολάδου στον ρόλο της κλασικής γι' αυτήν πιά «μπεμπέκας με την κ. Μ. Μαντινείου, και ή έξαναγαμμός να ύποδυθη δυό ρόλους χαρατεριστάς, άσυμβίβαστος με την ήλιζία και τα προσόντα της;...

Στο νέο έργο των «Άσων» «Μαμζέλ Νιτούς» το όποιον διεσκευάσθη έλευθερα, από τον κ. κ. Άλ. Σακελλάριο, λαμβάνουν μέρος σε ένδιαφέροντος ρόλους, όλοι οι ήθοποιοί του θιάσου, πλην του κ. Γ. Αποστολίδη.

Η «Πεπονόφλουδα» του κ. Μωραϊτίνη θα δοθή ζώς έργον πρόδας και όχι ως όπερέττα.

Σπιρτόζικο πνεύμα χαρακτηρίζει την νέα έπιθεώρησι των κ. κ. Γ. Θιασίου, Γ. Γιαννακοπούλου, «Αθηναϊκές μελωδίες» που παίζεται με κομμοσυρροή στο Μοντιάλ.

Κυριακή 2 Ιανουαρίου 1944 Όρα 10 1/2 μ. μ. «ΟΡΦΕΥΣ» Ο ΓΙΩΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ Σας παρουσιάζει σε μιά μεγάλη γιορτή ένα θέαμα πρωτότυπο που θύ ένθουσιάζη και θά καταπλήξη. Συμμετέχουν οι άσσοί του έλαφρού θεάτρου και ο Άττίκ. Το μεγάλο κάστασμα των Χαυτείων «Έστερος» έν τήν έπιθυμία του να συμβάλη εις την καλλιτέραν έπιτυχίαν της γιορτής. Διέθεσε δώρα πολλών έκατομ. Εισητήρια εις το ταμείον του Θεάτρου «ΟΡΦΕΥΣ» 9-12 και 2-8

ΚΑΛΟ ΚΡΑΣΙ ΚΟΥΖΙΝΑ ΠΡΟΠΟΛΕΜΙΚΗ Στην εκλεκτή ΤΑΒΕΡΝΑ «Η ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» Γ. ΠΑΠΑΗΛΙΟΥ Γερανίου 36

FOLIES BERGERES

ΣΤΑΔΙΟΥ 44 (κάτω από τον «Όρφέα»)

ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ ΣΗΜΕΡΟΝ ΤΟ ΝΕΟΝ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕ ΕΠΙ ΚΕΦΑΛΗΣ ΤΗΝ ΜΟΝΑΔΙΚΗΝ ΜΑΣ ΝΤΙΖΕΖ

σε ένα μοντέρνο πρωτότυπο ρεπερτόριο και Τρίο Βάρμπαρα - Τρίο Μέμφις - Ζαζζάς - Δύο Ζώρς - Έλίτα - Δύο Άλιμπέρτης - Υβέτ - Δύο Ρίστελ την τραγουδίστρια Άννυ Δελετάρη και άλλα

10 ΝΟΥΜΕΡΑ

ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗΝ έναρξις από τας 5 μ. μ.

ΡΕΣΤΟΡΑΝ - ΒΑΡΙΕΤΕ

ΔΗΛΩΣΙΣ

Λόγω πληθώρας έπιχαίρου ύλης, διάφορες ρεκλάμες δεν κατορθώθη να συμπεριληφθούν στο σημερινό μας φύλλον. Ζητούμε συγγνώμη από τους άγαπητούς μας φίλους και τους ύποσχόμεθα ότι στο προσεχές θα συμπεριληφθούν όπωσδήςποτε.

ΔΗΛΩΣΙΣ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΑΛΑΜΠΡΑ

Αί ώραι των παραστάσεων της μεγάλης μας έπιτυχίας

ΟΛΟΙ ΣΤΟ ΓΚΑΖΟΖΕΝ

Κανονίζονται από σήμερα ως εξής:

Πέμπτη, Σάββατο και Κυριακή 3-5 μ. μ. και 5-7 μ. μ.

Δευτέρα, Τρίτη, Τετάρτη και Παρασκευή 4-6 μ. μ.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΜΕΛΟΔΡΑΜΑΤΟΣ

(Συνέχεια από την 1 σελίδα)
Τουρκία, στη Ρωσία. Στο με-
ταξύ είχαν φανεί Έλληνίδες τρα-
γουδίστριες που είχαν πάρει το
φάρδος «ν' άνεβούν στα σανίδια»
όπως ή Κοκκίνη (ή πρώτη Έλ-
ληνίδα Λουσία), ή Έλένη Βλα-
χοπούλου (αξέχαστη Τόσκα), και
άλλες. Ήταν μια εποχή γεμάτη
δράση και εργατικότητα, γεμάτη
ελπίδες. Σ' αυτή την εποχή φά-
νθηκε και ο τραγουδιστής που γοή-
τευσε όλη την Ελλάδα και που
τ' όνομά του συνδέεται αναπό-
σπαστα με το Έλληνικό Μελο-
δράμα: Ο τενόρος Νίκος Μαυ-
ραΐτης, αξέχαστος για όσους τον
άκουσαν.

στο Δημοτικό Θέατρο, την όπερα
του «Διδώ». Ήταν η πρώτη με-
γάλη Έλληνική Όπερα, το πρώ-
το μεγάλο, άρτιο, ελληνικό λυρι-
κό έργο, δοσμένο με στοιχεία ά-
ποκλειστικά ελληνικά. Ένας νέος
θρίαμβος του Λαυράγκα και της
ιδέας του Μελοδράματος. Όλοι
πίστευαν τότε πως είχε φθάσει
ή στιγμή της επέμβασης του Κρά-
τους, όλοι περίμεναν μια οριστι-
κή απόφαση επίσημης αναγνώ-
ρισης, τουλάχιστον μιας έπιχορή-
γησης. Αλλά δεν έγινε και πάλι
τίποτα και ο Λαυράγκα και οι
συνεργάτες του συνέχισαν τον ά-
γώνα με άπιστευτες ήθικες και
ύλικές θυσίες. Τη συνέχεια της
δραματικής αυτής πάλης θά
δούμε στο άλλο φύλλο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΛΑΛΑΟΥΝΗ

ΚΡΙΤΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Απ. Μαγγανάρη — Η τελευ-
ταία των Ρομαντικών.

Ο Μαγγανάρης δεν είναι χτε-
σινός, ούτε ερχεται με το βιβλίο
αυτό να ζητήσει την έπαιξη κρί-
ση των κριτικών είναι ένας δο-
κιμασμένος συγγραφέας και ή
δουλειά του αυτή είναι ώριμος
καρπός ενός φτιασμένου ταλέν-
του. Η «Τελευταία των ρομαν-
τικών» είναι μια σειρά από συγχι-
νητικά διηγήματα γραμμένα με
τόν άβρο και προσωπικό τρόπο
και το καλλιτεργημένο ύφος που
χαρακτηρίζει κάθε δουλειά του
Μαγγανάρη. Σύντομες, άπτες, κα-
λογραμμένες ιστορίες με τόσο γε-
μάτες συγκίνηση, άνθρωπισμό
κι' αλήθεια. Παράλληλα ποτι-
σμένες κατά το πλείστον από την
καρτερική μελαγχολική διάθεση
που χαρακτηρίζει και το ποιητι-
κό του έργο. Με την «Τελευταία
των Ρομαντικών» ο Μαγγανάρης
πρόσθεσε ένα έκλεκτο βιβλίο στο
έργο του.

Αλκίφρονος — Ερωτικές Ε-
πιστολές — Μετ. Γρ. Στε-
φάνου

Χρόνια τώρα παρακολουθώ την
εργασία του Γρ. Στεφάνου τόσο
την πρωτότυπη όσο και την με-
ταφραστική. Στην πρώτη ύπηξε
πρωτοπόρος. Πρώτος αυτός έ-
σπασε τα δεσμά της σεμνοτυφίας
και μίλησε άνοιχτά και άνεπιφύ-
λακτα για τα σεξουαλικά προ-
βλήματα διαφορώντας ώριμένα
ζητήματα τα όποια σφαλερές άν-
τιλήψεις κρατούσαν ζηλότυπα
σχεπασμένο με τον πέπλο του
μυστηρίου. Η συμβολή του στον
πλουτισμό της σχετικής βιβλιο-
γραφίας είναι σημαντική. Η με-
ταφραστική του έπίσης εργασία
είναι αξιόλογη. Στην τελευταία
αυτή σειρά άνήκει το τελευταίο
του βιβλίο. Είναι μια μετάφρα-
ση προσεγμένη δουλεμένη μ' εύ-
συνειδησία.

Χ. Α. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΝΕΑ

Ο γνωστός λογοτέχνης —
ποιητής κ. Απ. Μαγγανάρης με-
τά την έπιτυχία που είχαν το έρ-
γον του «Η τελευταία των ρο-
μαντικών» εξέδωκεν εις ύπερ
πολυτελή έκδοσιν με έργα του
ζωγράφου κ. Όρφανίδη ποιητι-
κήν συλλογήν με τον τίτλον «Ο
άλλος δρόμος».

Ο γνωστός λογοτέχνης και
έπιστήμων κ. Γιάννης Τρίκκης
εξέδωκεν εις έπιμελημένην έκδο-
σιν ένα καινούργιο του βιβλίο με
τον τίτλον «Είκοσι και Πανο-
ράματα».

Ο ίδιος συγγραφέας άνατυ-
πώνει διά να κυκλοφορήση τον
προσεχή μήνα δύο παλαιότερα
βιβλία του τα όποια έσημείωσαν
πρωτοφανή έκδοτικήν έπιτυχίαν.
Τα βιβλία αυτά είναι τα έξης:
«Γράμματα σε γυναίκες» και «Τό
βιβλίο της έρωμένης».

Τό Πρακτορείο Πνευματικής
Συνεργασίας τό όποιον τόσοον έ-
πάξια διευθύνει ο γνωστός λό-
γιος κ. Μάριος Βαϊάνος έτοιμά-
ζει να κυκλοφορήση τις παραιο-
νές των έορτών τον 3ον τόμον
του γνωστού έκλεκτού έτησιού ή-
μερολογίου του «Ορίζοντες».

Τό νέο περιοδικό Παλαμι-
κά Γράμματα έτοιμάζει να κυ-
κλοφορήση τό 2ο τεύχος του πα-
νηγυρικών και με συνεργασίες των
καλλιτέρων λογοτεχνών μας τις
παραμονές των έορτών.

ΕΝΑ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟ ΣΟΥΞΕ

Υπό του Μουσικοεκδοτικού
Οίκου ο «ΗΛΙΟΣ» Δημ. Περαν-
τζάκη, Πειραιώς 13 εξέδωθη και
κυκλοφόρησε σε μουσικό τεμάχιο
τό πρώτο χειμερινό έφετεινό σου-
ξέ, «Χειμωνιάζει» με στίχους του
κ. Δημ. Γιαννουκάκη και μουσι-
κή του κ. Θ. Παπαδοπούλου.
Τό τραγουδάκι αυτό λανσάρεται
κάθε βράδυ, από τις αδελφές
Πι και Νι, στο θέατρον «ΑΛΛΑ-
ΣΚΑ», με μεγάλην έπιτυχία.

ΤΟ ΕΛΕΥΘΕΡΟΝ ΒΗΜΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ.

ΟΙ ΝΕΟΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ
ΚΑΙ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΜΑΣ

Ο «Καλλιτεχνικός Κόσμος»
διά του συνεργάτου του κ.
Ήρ. Ρεζεβούλη, έγκαινιάζει
μια νέα τακτική έρευνής των
σοβαρωτέρων καλλιτεχνικών
προβλημάτων, γενικών και
ειδικών, με μια καμπάνια της
όποιας τό κυριώτερον χαρα-
κτηριστικό είναι, ν' άκου-
σθούν και οι γνώμες των νέων
καλλιτεχνών.

Την καμπάνια μας την άρ-
χίζουμε με την γνώμη ενός
νέου καλλιτέχνου, του κ. Άν-
τώνη Νέγρη, του λυρικού τε-
νόρου της όπερέττας μας, του
όποίου τόσοον ή μεγάλη μόρ-
φωσις, όσον ή άντικειμενική
της και τό άδαμάντινον του
χαρακτήρος είναι σε όλους
γνωστά. Και έρωτούμε τον
κ. Νέγρη.

—Γιατί βγήκατε στο Θέα-
τρο;

—Από αγάπη και μόνο
πρός αυτό. Στη περίπτωση τη
δική μου τό Θέατρο δεν ήτα-
νε ή άναγκαία «καταφυγή»
όπως στο παρελθόν ίδίως συ-
νέβαινε για πολλούς άλλα τό
μαγικό, τό μυθικό λιμάνι που
μ' έσπρωχνάν σ' αυτό όλες οι
έσώφυχες και πειδι εύγενικές
παρορμήσεις.

—Και για την ίκανοποίηση
τέτοιων ιδανικών διαλέξατε
τό μουσικό έλαφρό είδος;

—Όμολογώ ότι όταν πρωτό-
βγαινα δεν μπορούσα ποτέ
νά φαντασθώ ότι θαύρικα
μέσα σ' αυτό τόσοον—γιατί
νά μή τό πώ—μικρότητα τόση
κατάπτωση τόση—αυτό είναι
τό χειρότερο—άμάθεια. Ό-
ταν ή άλήθεια άποκαλύφθηκε
στά μάτια μου ήταν πια
άργα.

—Και νομίζετε ότι ή κατά-
σταση αυτή δεν διορθώνεται;

—Τίποτα δεν υπάρχει που
νά μή διορθώνεται στον κό-
σμο. Λίγη καλή θέληση και
όλα μπορούν να αλλάξουν
ριζικά.

—Πού άποδίδετε κατά τη
γνώμη σας τη σημερινή κατά-
πτωση του έλαφρού μουσι-
κού είδους;

—Στην κακή ποιότητα και
στον τρόπο προσφοράς του
θεάματος. Τό άνεκτικό και ύ-
πομονετικό κοινό που δέχε-
ται άδιαμαρτύρητα χοντρο-
κοπιές και χυδαιότητες δεν
φέρεται διότι αυτά του προσ-
φέρουν αυτά βλέπει. Ποιός
όμως σάς λέει ότι άν του
προσφέρουν τά καλλίτερα
δεν θά τά δεχθί και τά καλ-

λίτερα; Έκείνο που κατά την
γνώμη μου έφερε τη σημερι-
νή κατάσταση του έλαφρού
μουσικού είδους δεν είναι ού-
τε ή έλλειψη καλών ήθοποι-
ών ούτε συγγραφέων και μου-
σικοσυνθετών ή σκηνογρά-
φων. Άντίθετα στα καλλιτε-
χνικά αυτά στοιχεία του τό-
που μας υπάρχουν άρκετά
που θά μπορούσαν να συ-

Ο κ. ΑΝΤ. ΝΕΓΡΗΣ

κριθούν νικηφόρα με άντι-
στοιχα του έξωτερικού. Η
ρίζα του κακού έγκειται στην
άνυπαρξία έστω ενός πραγ-
ματικού όχι μόνο καλλιτέχνη
μά και έξυπνα έμπορικού με
την καλώς έννοουμένη έννοια
θεατρικού έπιχειρηματία. Γι-
τι μέσα στο μυαλό τους μια
ιδέα πρυτανεύει. Πόσα μπο-
ρούμε να κερδίσουμε σήμερα.
Όχι πόσα μπορούμε να θυ-
σιάσουμε σήμερα για να θε-
ρίζουμε για χρόνια. Θά σάς
φέρω ένα παράδειγμα. Δεν
είναι πολλά χρόνια που ή
πρόξα περνούσε μια κρίση
τρομερή και όμως σήμερα
βλέπετε ότι σε τί περιωπή
βρίσκεται. Γιατί αυτό; διότι
βρέθηκαν λίγοι άληθινοί ιδεο-
λόγοι, άληθινοί καλλιτέχνες
μά και άληθινά έξυπνοι έμπο-
ροι που κατέβηκαν στον δύ-
σκολο άγώνα της δημιουργί-
ας. Κουράστηκαν τσακίστη-
καν μά παρουσίασαν, δημι-
ούργησαν άτιμύσφαιρα και
τόρα θερίζουν πλούσιους τους
καρπούς.

—Αισθάνεσθε καμμία ιδιαί-
τερη χαρά που βγήκατε στο
Θέατρο και είσθε εύχαριστη-
μένος από τον τρόπο που σάς
φέρθηκε;

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Στου «Παπαχειμώνα» θριαμ-
βεύουν κάθε βράδυ ο άσος βιο-
λίστας κ. Μιχ. Σέμψης ένα από
τά δυνατά μας βιολιστικά ταλέν-
τα με τους κ. κ. Β. Βασιλείου,
Άχιλέα Παπαδόπουλο και τό νέο
ντιζέρ Νίκο.

Στην «Καρδιά της Πλάκας»
θριαμβεύει τό περίφημο τρα-
γουδιστικό ντουέττο που άποτε-
λούν ο τενόρος κ. Στ. Μαυρίδης
και ο βαρύτονος κ. Θάνος Γιαν-
νόπουλος μαζί με τον συνθέτη
βιολίστα κ. Θάνο Ρεμούνδο.

Στην «Μπικάβα» τό τρίο του
Ρ. Σ. Α. Ν. Γούναρης—Μπέμπης
Βουγιάς—Δ. Φροντζεσκάκης ση-
μειώνουν πολύ σουξέ κάθε βράδυ.

Στου «Ανδρίτσου» τό καλλι-
τερο φωνητικό ντουέττο της Έλ-
λάδος Βισβάρδης — Σειτανίδης
θριαμβεύει κυριολεκτικώς στα νέα
σουξέ του.

Στην «Αίγλη» ή Δανάη με την
κιθάρα της, ή Χρήστος Πύρπα-
σος με τά ποιήματά του και ή
όρχήστρα Κουτσιμάνη σημειώνουν
έξαιρετική έπιτυχία κάθε άπό-
γευμα.

—Και βέβαια γιατί με ύπε-
ρηφάνεια και άληθινό καμιάρι
μπορώ να σάς πώ ότι ένώ
άρχισα από τό πρώτο σκαλο-
πάτι έφτασα στο σημείο να
καθέξω τη σημερινή μου θέ-
ση χωρίς ποτέ να ύποστηρι-
χθώ κατά όποιοδήποτε τρό-
πο από κανένα. Ποτέ δε θυ-
μάμαι στη θεατρική μου ζωή
νά βρέθηκα σε καμμία δου-
λειά μπαίνοντας άπ' τό πα-
ράθυρο της φίλης ή δεν έξέ-
ρω ποιός άλλης φύσεως δια-
θέσεως ύποστηρίξεως, Είμαι
όμως άπόλυτα και πέρα ως
πέρα εύχαριστημένος άπ' τον
τρόπο που μου φέρθηκε τό
θέατρο.

—Είς τό σημείον αυτό άφή-
νουμε τον κ. Νέγρη εις τό να
σκεπτεται και να φροντίζη
πως άξια—δπως τό πιστεύ-
ουμε—θ' άνέλθη στα πειδι ψη-
λά σκαλοπάτια της τέχνης
του και ξεκινάμε προς συνάν-
τηση άλλων νέων καλλιτε-
χνών.

ΗΡ. ΡΕΒΕΖΟΥΛΗΣ

Advertisement for 'Αλλά... την εξελισσοίσις' featuring a woman and the name 'Λεβαστάκης'.

Advertisement for 'ΚΡΟΝΟΣ (Όμόνοια)' concert on Dec 19, 1943, featuring Kostas Manessh and other artists.

Advertisement for 'ΑΝΔΡΙΤΣΟΣ' concert at Kosmiki Taverna, featuring Sefitanidi-Bisvardi.

Advertisement for 'ΜΠΙΚΑΒΑ' concert at Mikava, featuring Niko Gounaris and others.

Advertisement for 'Ο ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ' featuring Koketta and other artists.

ΤΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΑ ΜΑΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΘΕΑΤΡΙΚΟΝ — ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ

Δεκεμβρίου δέκα όκτώ
κρύο άρχισε φρικτό.

Δέν έπιστρέφονται ποτέ χειρόγραφα. Τό πλείστον,
πηγαίνουν γιά τό χρήσιμον καλάθι τών άχρήστων.

Έτος πρώτον. Φύλλον πρώτον
πάντα πλήρες γεγονότων.

ΚΥΡΙΟΝ ΑΡΘΡΟΝ

ΑΣΣΥΝΕΛΘΩΜΕΝ!..

Είναι καιρός. Διότι άν δέν είναι άκόμη καιρός, άπλώς δέν θά είναι καιρός. Τά καλλιτεχνικά ζητήματα έλύθησαν παρά τού Σωματείου ήθοποιών, τό όποιον παρακολουθεϊ μετ'ένδιαφέροντος την είσοδον τών τζαμπαντζήδων εις τά θέατρα.

Άς συνέλθωμεν. Διότι άν δέν συνέλθωμεν, άπλώς δέν θά συνέλθωμεν. Καί οι πλείστοι τού Σωματείου δέν θ' άνέχωνται ώς προϊστάμενον ένα πατρικιόν ό όποιος δέν παίξει ζαρκιόν αλλά όλα τά άλλα τυχερά παίγνια. Είναι καιρός.

ΘΕΑΜΑΤΑ

ΑΛΑΣΚΑ. Ό σβέρκος τού Παπαδόπουλου (θέαμα μοναδικόν).

ΠΑΠΑΪΩΑΝΟΥ. Γκρεμισμένα παλά... έργα!...

ΚΥΒΕΛΗΣ. Άσσοι καπάκι και ντάμες με καπάκι!

ΜΟΝΤΙΑΛ. Άδει ή Χαντά τού κάκου και με μουσικήν Σπαρτάκου.

ΑΛΙΚΗΣ. Ό κ Ταμίας (θέαμα κωμικόν).

ΑΠΟΛΛΩΝ. Διεύθυνσις Δ. Εθαγγελίδη (τραγωδία εις πράξεις χωρίς εισπράξεις).

ΠΑΝΘΕΟΝ. Έρνέστος και Σιμόνη Άρης και Άπόστολος (ντουέττα).

ΑΛΑΜΠΡΑ. Τά 300 έκατομύρια τής έπιχειρήσεως... χορεύουν!

ΛΟΓΙΑ ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

— Νά μπορούσα νά καταπιώ τή μπίλια τής ρουλέττας.
ΒΑΣ. ΜΕΣΟΛΟΓΙΤΗΣ

— Άναλαμβάνω διαφημίσεις από σκηνής.

Γ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ
— Άσσοι! Άσσοι!... Καπάκι με φέρατε.

Ι. Κ. ΕΥΑΓΓΕΛΙΔΗΣ
— Τί κρίμα νά μήν έπιτρέπεται και πέμπτος γάμος.

ΗΩΣ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ

ΑΙ ΣΥΝΑΥΛΙΑΙ

ΤΟΥ Κ. Κ. ΚΟΦΙΝΙΩΤΗ

Έδημοσιεύθη άπόφασις διά τής όποίας άπασαι αι συναυλίας Άθηνών Πειραιώς και περιχώρων, παραχωρούνται με άποκλειστικότητα εκμεταλλεύσεως εις τόν κ. Κώσταν Κοφινιώτην, συναυλιοποιόν

Συντάκτης μας έρωτήσας τόν έν λόγω συναυλιοκατασκευαστήν σχετικώς, ήναγκάσθη νά δεχθῆ παρ' αούτου τριάκοντα εισιτήρια πρός διάθεσιν.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΙ ΓΑΜΟΙ

Ό κ. Άκις Δολγιάσης και ή διά πολλών προσόντων εκκοσμημένη δ. Δρόσου Έφειρίου, συνεπλάκησαν έξ άσημάντου άφορμής.

ΑΣΤΕΡΟΣΚΟΠΕΙΟΝ

Καθ' ά ανακοινοῦται έκ τού Άστεροσκοπείου Άθηνών, ό γνωστός συγγραφεύς κ. Σαλέκος Άκελλάριος, έξυρίσθη τόν παρελθόντα μήνα, δίσ.

Τό ξύρισμα ήτο όρατόν και διά γυμνού όφθαλμού.

ΟΙ ΑΥΡΙΑΝΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

Έξαιρετικόν ένδιαφέρον προκαλοῦν εις τούς καλλιτεχνικούς κύκλους οι αυριανοί άγώνες.

Ό κ. Μ. Αύρέας πρωταθλήτης τής μύρας (βαρέων μεζέδων), θά συναντηθῆ μετά τά τού κ. Όρ. Μ. Άκρη, πρωταθλήτου ρετσίνας (έλαφρών μεζέδων).

Ό νικητής θά συναντηθῆ κατόπιν μετά τού κ. Φ. Ι. Λιπίδη, (μέσων μεζέδων) και πρωταθλήτου τού ούζου.

Τό γήπεδον (γράφε : μπάρ) εις τό όποιον θά γίνον αι άνωτέρω συναντήσεις τηρεϊται μυστικόν, πρός άποφυγήν εισροής σελέμηδων.

Διαιτητής ώρίσθη ό συγγραφεύς Εδ. Άγγελίδης παλαίμαχος μύρας, ρετσίνας, ούζου κλπ.

Η ΧΘΕΣΙΝΗ ΠΡΩΤΗ

Εις την ταβέρνα Μενίδι ό γνωστός συγγραφεύς κ. Άσημος Δ. Ρακόπουλος άνέγνωσε χθές διά πρώτην φοράν πρός τούς κ. κ. Άτρίδην και Δ. Ι. Άνέλον την πρώτην του επιθεώρησιν συνοδεία ρετσίνας.

Τό αυτοκίνητον — φορείον τού σταθμού πρώτων βοηθειών μετέφερε τούς παθόντας όπου έδει.

ΚΑΡΡΟΔΡΟΜΙΚΟΝ

Έθοποιοι από ρυθμούς ελαύνοντες παρέσυναν παρά τό θέατρον Παπαϊωάνου, δύο θεατρικούς έπιχειρηματίας, διαμελίσαντες αούτους οίκτηώς. Ό κ. Ν. Μ. Διάδης έσώθη δπως πάντοτε.

ΔΙΑΝΟΜΗ ΠΑΤΑΤΑΣ

Έ κ. Πέρσα Βλάχου εμφανίζεται κάθε βράδν εις τό θέατρον Άλάμπρα. Δέν όρίσθη πότε θά γίνη διανομή.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

— ΖΗΤΕΙΤΑΙ αριθμός ρουλέττας έξησφαλισμένος φαβορί.

ΝΙΝΑ ΑΦΕΝΤΑΚΗ

— ΖΗΤΕΙΤΑΙ έπειγόντως σοβαρός κεφαλαίουχος διαθέτων 300 έκατομύρια δι' έπικερδή τοποθέτησιν εις τό κόκκινομαύρο ρουλέτας.

ΡΟΖΙΤΑ ΡΟΖΗ

— ΝΕΟΣ γνωρίζων την κατασκευήν έγχρώμου σαπουνόφουσκας ζητεί άνάλογον θέσιν.

— ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ σκελετά διαλυθέντος πάχους. Πληροφορία παρ τῆ κ. Μαρίκα Μαντιειού.

— ΒΑΦΗ ΤΡΙΧΩΝ άνεξίτηλος, άπαράμιλλος πωλείται, παρ τού κ. Περικλή Γαβριήλιδη.

ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΙΕΣΤΗΡΙΟΥ

ΜΙΑ ΒΟΤΑΝΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΚΑΛΥΨΙΣ

Ο ΗΘΟΠΟΙΟΣ ΚΑΙ ΒΟΤΑΝΟΛΟΓΟΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΡΙΝΕΑΣ
ΑΝΑΚΑΛΥΨΕ ΤΑ ΡΑΔΙΚΙΑ

ΚΑΦΦΕΝΕΙΟΝ ΣΤΕΜΜΑ (Τού αούτοτεμπελιάζοντος άνταποκριτού μας).— Ό ήθοποιός και διάσημος βοτανολόγος κ. Ι. Πρινέας εις βαρυσήμαντον άνακοίνωσίν του έδήλωσεν ότι κατόπιν πολυετούς έρεύνης

άνεκάλυψε τά ραδίκια.

Τήν άνακοίνωσίν του ταύτην ό σοφός έπιστήμων συνώδευσε με την έξής χαρακτηριστικήν δήλωσι :

Άπό κάτω άπ' τό ραδίκι, κρύβονται δύο πτσιρίκοι!

ΜΕΤΑΦΡΑΖΟΝΤΑΙ ΤΑ ΚΑΛΑΝΤΑ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΩΝ ΑΝΕΛΑΒΕ ΤΟ ΒΑΡΥ ΕΡΓΟΝ

ΑΘΗΝΑΙ, (Τού κατά φαντασίαν άπεσταλμένου μας).— Κατ' άπολύτως έξακριβωμένας πληροφορίας, έπιτροπή εκ τών λογοτεχνών κ. κ. Ποριώτη, Καρθαίου και Καζαντζάκη, άνελαβε την μετάφρασιν εις την δημοτικήν τών καλάντων, πού τραγουδοῦνται τά Χριστούγεννα.

Κατά τās αούτας πληροφορίας οι πρώτοι στίχοι τού λογοτεχνικού αούτου άριστουργήματος έχουν ως έξής :

Καλησπερούδια σας άρχόντοι. Άν εϊντεστε τού κεφιοῦ σας, τού Χριστού τά γεννητούρια θά σας τραγουδήσω στο άρχοντόςπιτό σας.

Ό Χριστός γεννιέται σήμερα στίς Βηθλεέμης τῆ πολιτεία. Τά ούράνια γαργαλιώνται και ή φύση

όλάκρη χαίρεται.

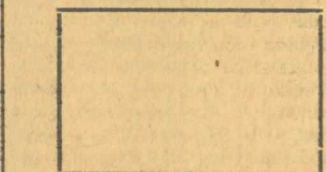
Άπ' την Περσία έρχόντεστε τρεις μάγοι με τούς μπουναμάδες κτλ, κτλ.

ΔΩΡΕΑ

ΣΤΟ ΘΕΑΤΡΙΚΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ

Ό έφορος τού θεατρικού μουσείου έταιρείας συγγραφέων κ. Ι. Σιδέρης, έδέχθη έδγνωμόνας δωρεάν παλαιμάχων ήθοποιών, οι όποιοι προσέφεραν διά τό θεατρικόν μουσείον, έντός πολυτελεστάτης θήκης ένα από τά ριφθέντα τό πάλαι εις τά έργα τού κ. Τάκη Δαραλέξη, μαξιλάρια.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΡΕΠΟΡΤΑΖ

Φωτογραφία τού κενού τό όποιον σχηματίζουν αι παραστάσεις τού θεάτρου Άπόλλων έλλείψει θεατών.

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΙΣ ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗ

πού στόν...
εαυτόν του δίδει!!!

... Μου ειπε ό συντάκτης! Γιώργο μου θάχεις
[άπασχολήσεις

άλλά θά βοθς λίγο καιρό
τόν εαυτό σου σύντομα, νά κάτσης νάναλύσης
και νά τόν βοθς... άνόητο, έξυπνο ή σοβαρό!

Είναι λιγάκι δύσκολο πράγμα τ' όμολογώ
νά κοροϊδεύω κάποιον, καινός ό κάποιος
[νάμ'...εγώ!

Πάντως δέν είναι φίλοι μου ιδέα πολύ κακή
γιατι έτσι αναπτύσεται κι' ή... αυτοκριτική!

— Την μέρα σου πώς την περνάς!
— Έυπνώ πρωτ, πρωτ

και πρώτη μου άπασχόληση..
— Ποιά είναι;

— Τό φαί!

Τό τί θά φάμε σήμερα! μ' άπασχολεί τά
[μάλα
και επειδή για πρωϊνό θέλω νά πίνω γάλα
τόχω έξασφαλίσει
γιατι άρμέγω μόνος μου κάθε πρωτ τῆ..βούση!

Τό κρέας δέν λείπει φίλε μου άπ' τό δικό μας
[δειπνο...

— Τό κρέας «στό φούρνο»— με ρωτῆ — τό τρώτε;
— Όχι στόν... ύπνο!!

Και τώρα Γιώργο νά μάς πῆς κάποια σου
[έπιθυμία :

ποιά θέση μέσ' τό θέατρο ζηλεύεις;
— Τού ταμία!!

Ρώταμε άν θέλεις φίλε μου με κάποια συντομία
κύτταξε τά ρολογιαμας δείχνον' «άποῦντο» μία

— Πρώτη φορά πούσυμφωνούν ρολογια όμολογώ
— Φοράω ρολότ τού ESPERUS

— τό ίδιο φορῶ κι' εγώ!

Έπιτυχία στο θέατρο έχεις σιά θηλυκά;

— Βεβαίως! ύπάρχουν μερικά

πού με ματιές εκφραστικές έρωτα μου ζητοῦν
με βρίσκουνε περίφημο και με χειροκροτοῦν:
Είναι δύο τρεις κοπέλλες πού
θά ήταν συνομήλικες με τού... Μιαούλη τόν...
[παππού!!!

Αυτά λοιπόν αγαπητέ για τῆ ζωῆ έν γένει,
κι άν θέλεις δημοσίευσε στο χώρο πού μάς μένει
δύο λόγια σοβαρά :

Νιώθω πραγματική χαρά
διαν στο δρόμο μου μιλοῦν οι φίλοι μου οι
[γνωστοί

γιατι έχω... φίλους μοναχά κανένα θαναμαστή.

Στό θέατρο και στή ζωῆ νά! τί μ' ένδιαφέρει
νάμαι εργάτης ταπεινός
νά σφιγγω πάντα εγκάρδια τού καθενός
τό χέρι

και νά μοιράζω άδιάκοπα τό κέφι πούχω
[στήν καρδιά

στούς Έλληνες τούς γνήσιους πούν' ή φτωχολογιά...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ